

กรมพัฒนาที่ดิน

เลขที่ ๑๔๙๗
รันที่ ๑๙ ๑๒๘ ๑๐๔
วันที่ ๑๙ ๗๐

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๖.๓/สี๊๙๙

กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๘/ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน
เรียน อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

- อ้างถึง ๑. หนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๗๒.๒/๑ ๓๓๙ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑
๒. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๗๒.๒/๑ ๓๗๒ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑
๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๗๒.๒/๔๕ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๓ กรมบัญชีกลางดำเนินการตรวจสอบข้อมูลการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง พบร่วมกับ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวของทางราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่ง ในเวลาใกล้เคียงกัน และได้รับยาประเภทเดียวกันจนมีปริมาณยาสะสมเป็นจำนวนมาก กรมบัญชีกลางจึงได้ระงับการใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงของบุคคลดังกล่าว และให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าเข้าข่ายเจตนาทุจริต นั้น

กรมบัญชีกลางพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อเป็นการควบคุมการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม และผู้ป่วยได้รับการรักษาอย่างถูกต้องตามความจำเป็น เหมาะสม ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความนัยมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเห็นควรดำเนินการ ดังนี้

๑. ยกเลิกหนังสือตามที่อ้างถึง ๑ - ๓
๒. กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน ทั้งนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ซึ่งมีหลักการสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๒.๑ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับการรักษาพยาบาลข้าราชการประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลของทางราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่ง และได้รับยาประเภทเดียวกันจนมีปริมาณยาสะสมเป็นจำนวนมากเกินขนาดที่ให้ผลการรักษาในแต่ละโรค (Therapeutic Dose) หรือเกินกว่าจำนวนที่กรมบัญชีกลางกำหนด ถือเป็นการใช้สิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการเพื่อเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิตามพระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒ ผู้มีสิทธิ...

๒.๒ ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว มีพฤติกรรมการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ในระบบเบิกจ่ายตรงผิดปกติ กรมบัญชีกลางจะดำเนินการระงับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของบุคคลดังกล่าว ในระบบเบิกจ่ายตรงโดยทันที นอกเหนือจากการเรียกคืนเงินจากผู้มีสิทธิแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้งให้ส่วนราชการ ต้นสังกัดดำเนินการสอบข้อเท็จจริงของบุคคลดังกล่าว หากเข้าข่ายการทุจริต หรือการกระทำความผิดทางอาญา ให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการทางวินัย (ถ้ามี) และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย กับบุคคลดังกล่าวต่อไป กรณีข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าเป็นการทุจริต กรมบัญชีกลางจะอนุญาตให้สามารถใช้สิทธิในระบบเบิกจ่ายตรงประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลของทางราชการ จำนวน ๑ แห่ง เพื่อเป็นการควบคุม พฤติกรรมของบุคคลดังกล่าว

๒.๓ สถานพยาบาลของทางราชการ หากตรวจสอบพบว่ามีการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล ของผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวในระบบเบิกจ่ายตรงโดยไม่ปรากฏข้อมูลในเอกสารว่าผู้มีสิทธิหรือบุคคล ในครอบครัวมารับบริการจริง นอกเหนือจากการเรียกคืนเงินสถานพยาบาลของทางราชการแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้งส่วนราชการต้นสังกัดให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีเจ้าหน้าที่ของรัฐรายใดมีพฤติกรรมทุจริตใช้ระบบเบิกจ่ายตรงแสวงหาผลประโยชน์ ให้ดำเนินการสอบสวน ทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว

๒.๔ การเรียกคืนเงินค่ารักษาพยาบาลที่เบิกเกินสิทธิ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดมีหน้าที่ ติดตามเรียกคืนเงินค่ารักษาพยาบาลที่เบิกเกินสิทธิจากผู้มีสิทธิ และนำเงินดังกล่าวส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ตามที่กรมบัญชีกลางแจ้ง กรณีที่ไม่สามารถเรียกคืนเงินจากผู้มีสิทธิได้ ขอให้ดำเนินการบังคับชำระหนี้ ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนำเงินส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด ผู้รับบำนาญ ในสังกัด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงอุ่ยด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กองสวัสดิการรักษาพยาบาล
กลุ่มงานกำกับและตรวจสอบระบบสวัสดิการรักษาพยาบาล
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๕๓๖๖
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๔๐๒

หลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน

ด้วยกรมบัญชีกลางตรวจสอบพบว่า มีผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวบางรายเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงผิดปกติ กล่าวคือ มีการเข้ารับการรักษายาบาลในสถานพยาบาลของทางราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่งในระยะเวลาใกล้เคียงกัน และมีการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลสูงผิดปกติ โดยมีการเบิกค่ายาซ้ำซ้อนและมีปริมาณสะสมมากเกินความจำเป็น เพื่อเป็นการควบคุมการเบิกจ่ายค่ารักษายาบาลให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม ดังนั้น จึงเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๑) และวรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมบัญชีกลาง โดยได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิและการเรียกคืนเงิน”

ข้อ ๒ หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาหลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในหลักเกณฑ์นี้ หรือที่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์นี้ ให้ใช้หลักเกณฑ์นี้แทน

ข้อ ๔ ในหลักเกณฑ์นี้

“ผู้มีสิทธิ บุคคลในครอบครัว” หมายถึง ผู้มีสิทธิ บุคคลในครอบครัว ตามพระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“ส่วนราชการต้นสังกัด” หมายถึง ส่วนราชการระดับกรมที่ผู้มีสิทธิสังกัด

“สถานพยาบาลของทางราชการ” หมายถึง สถานพยาบาลซึ่งเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการแผ่นดิน และให้หมายความรวมถึงสถานพยาบาลของมหาวิทยาลัยของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์การมหาชน ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กรุงเทพมหานคร สภาภาคชั้นนำ ไทย และองค์การสังเคราะห์ทหารผ่านศึก โรงพยาบาลประสานมิตร และสถานพยาบาลอื่น ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมวดที่ ๑

การเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิ

ข้อ ๕ กรณีที่ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวเข้ารับบริการรักษายาบาลข้าราชการ ประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลของทางราชการแห่งเดียวหรือหลายแห่ง และได้รับยาประเภทเดียวกัน จนมีปริมาณยาสะสมเป็นจำนวนมากเกินขนาดที่ให้ผลการรักษาในแต่ละครั้ง (Therapeutic Dose) หรือเกินกว่าจำนวนที่กรมบัญชีกลางกำหนด ถือเป็นการใช้สิทธิสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการเพื่อเบิกเงินค่ารักษายาบาลเกินสิทธิตามพระราชบัญญัติการเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษายาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หมวดที่ ๒

การระงับสิทธิ และการคืนสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง

ข้อ ๖ กรณีกรมบัญชีกลางตรวจสอบพบว่า ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัว มีพฤติกรรม การเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงผิดปกติ กล่าวคือ มีการเข้ารับการรักษาพยาบาลของทางราชการ แห่งเดียวกันหรือหลายแห่งในระยะเวลาใกล้เคียงกัน มีความถี่ในการเข้ารับบริการที่ผิดปกติ มีการเบิกจ่าย ค่ารักษาพยาบาลสูงผิดปกติ เป็นต้น กรมบัญชีกลางจะดำเนินการ ดังนี้

(๑) ระงับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของบุคคลดังกล่าวในระบบเบิกจ่ายตรงโดยทันที ซึ่งผู้มีสิทธิยังคงสามารถนำไปเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลของตนเองหรือบุคคลในครอบครัวมายื่นเบิก จากส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกแล้วแต่กรณี

(๒) แจ้งส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกของบุคคลดังกล่าวทราบ และหากผู้มีสิทธินำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลของตนเองหรือบุคคลในครอบครัว ตาม (๑) นายืนเบิก ณ ส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกแล้วแต่กรณี ส่วนราชการจะต้องเรียกรายละเอียดรายรายการ ที่เบิกเพิ่มเติมประกอบเอกสารการเบิกจ่าย หากไม่มีเอกสารดังกล่าวจะไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ และเมื่อส่วนราชการอนุมัติให้ผู้มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลแล้ว จะต้องจัดส่งสำเนาใบเสร็จรับเงินพร้อม รายละเอียดการรักษาพยาบาลให้กรมบัญชีกลางทราบโดยด่วนด้วย

(๓) กรมบัญชีกลางอาจส่งเรื่องให้ส่วนราชการต้นสังกัดพิจารณาสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้น เพื่อประกอบการวินิจฉัย

ข้อ ๗ กรณีกรมบัญชีกลางตรวจสอบรายละเอียดค่ารักษาพยาบาลและเอกสารประกอบ การเบิกจ่ายของบุคคลที่ถูกระงับสิทธิตามข้อ ๖ พบว่า บุคคลดังกล่าวมีการเบิกค่ารักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง เกินสิทธิ นอกเหนือจากการเรียกคืนเงินจากผู้มีสิทธิแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้งส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวมีเจตนาทุจริต ให้ส่วนราชการต้นสังกัด ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยแก่บุคคลดังกล่าว

(๒) กรณีเป็นบุคคลในครอบครัวของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ รู้เห็นและมีเจตนาทุจริต ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยกับข้าราชการ ลูกจ้างประจำ

(๓) กรณีเป็นผู้รับเบี้ยหวัด ผู้รับบำนาญ หรือบุคคลในครอบครัวของผู้รับเบี้ยหวัด ผู้รับบำนาญ และบุคคลตาม (๑) (๒) หากข้อเท็จจริงได้เข้าข่ายการกระทำความผิดทางอาญาต้องดำเนินการ ตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

ข้อ ๘ กรณีกรมบัญชีกลางตรวจสอบพบว่า สถานพยาบาลของทางราชการเบิกจ่าย ค่ารักษาพยาบาลของผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวในระบบเบิกจ่ายตรงโดยไม่ปรากฏข้อมูลในเอกสารว่า ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวมารับบริการจริง นอกเหนือจากการเรียกคืนเงินจากสถานพยาบาล ของทางราชการแล้ว กรมบัญชีกลางจะแจ้งส่วนราชการต้นสังกัดให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีเจาหน้าที่ของรัฐรายใดมีพฤติกรรมทุจริตใช้ระบบเบิกจ่ายตรงแสวงหาผลประโยชน์ ให้ดำเนินการสอบสวนทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว

ข้อ ๙ กรณีดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดตามข้อ ๖ ข้อ ๗ ไม่พบการเบิกจ่ายที่ส่อไปในทางทุจริต กรมบัญชีกลางจะอนุญาตให้บุคคลดังกล่าวสามารถใช้สิทธิ์ในระบบเบิกจ่ายตรงประจำผู้บุญกัน ณ สถานพยาบาลของทางราชการ จำนวน ๑ แห่ง เพื่อเป็นการควบคุมพฤติกรรม โดยให้ผู้มีสิทธิ์แสดงเจตนาเลือกสถานพยาบาลของทางราชการที่ประสงค์จะขอใช้สิทธิ์ในระบบเบิกจ่ายตรงของตนเองหรือบุคคลในครอบครัว ณ ส่วนราชการต้นสังกัด และให้ส่วนราชการต้นสังกัดแจ้งเป็นหนังสืออย่างกรมบัญชีกลาง เพื่อดำเนินการคืนสิทธิสวัสดิการรักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรง หากบุคคลดังกล่าวนำใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลมายื่นเบิก ณ ส่วนราชการต้นสังกัดหรือส่วนราชการผู้เบิกแล้วแต่กรณี ให้ส่วนราชการปฏิบัติตามข้อ ๖ (๒)

กรมบัญชีกลางจะติดตามพฤติกรรมการใช้สิทธิ์ของบุคคลตามวรรคหนึ่ง เป็นระยะเวลา ๑ ปี เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในระบบเบิกจ่ายตรง ณ สถานพยาบาลของทางราชการทุกแห่ง

หมวดที่ ๓ การเรียกคืนเงิน และการนำเงินส่งคืนคลัง

ข้อ ๑๐ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดมีหน้าที่ติดตามเรียกคืนเงินค่ารักษาพยาบาลที่เบิกเกินสิทธิ์จากผู้มีสิทธิ และนำเงินดังกล่าวส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามที่กรมบัญชีกลางแจ้ง

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ส่วนราชการต้นสังกัดไม่สามารถเรียกคืนเงินจากผู้มีสิทธิ์ได้ ขอให้ดำเนินการบังคับชำระหนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนำเงินส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

